

Kontrollutvalget

Dato: 14.03.2013

Deres ref:	Vår ref (saksnr.): 201100671-48 Revisjonsref:	Saksbeh: Mathias Brynildsen Reinar Tlf.:	Arkivkode 126.2.2
------------	---	--	----------------------

AVKLARING OM ANSKAFFELSER AV HELSE- OG SOSIALTJENESTER I BYDELENE – ORIENTERING OM STATUS

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 27.03.2012 (sak 24) rapport 5/2012 *Anskaffelse, kontroll og oppfølging av tjenester til utviklingshemmede*. Av vedtaket framkom blant annet at:

Kontrollutvalget har merket seg diskusjonen rundt bruk av regelverket for offentlige anskaffelser på dette området og ber Kommunerevisjonen orientere utvalget når kommunens praktisering er nærmere avklart.

I rapport 5/2012 ble det vist til en pågående diskusjon om anvendelsen av anskaffelsesregelverket på enkeltkjøp av visse typer såkalte «myke» tjenester. Spesielt er det reist spørsmål ved hvorvidt – og eventuelt hvordan – regelverket kommer til anvendelse ved enkeltkjøp av bo- og omsorgstjenester til utviklingshemmede, og om helse- og sosiallovgivningen må gå foran regelverket for offentlige anskaffelser ved en eventuell motstrid.

Et vesentlig utgangspunkt for diskusjonen var avgjørelsen til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) i sak 2010/364 (jf. også KOFAs sak 2011/75) vedrørende påstand om ulovlige direkte anskaffelser av institusjonsplasser innen barnevern. I saken hadde innklagde foretatt en rekke enkeltkjøp av institusjonsplasser fra private barneverninstitusjoner uten forutgående kunngjøring. KOFA konkluderte med at disse enkeltkjøpene ikke var omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser fordi kjøpene ikke kunne anses for å utgjøre kontrakter i forskriftens forstand. Det forelå ifølge KOFA derfor i dette tilfellet ingen ulovlig direkte anskaffelse. Ved denne vurderingen la KOFA, slik Kommunerevisjonen forstår det, ikke først og fremst vekt på om leverandørene mottok vederlag for tjenesten. KOFA tok utgangspunkt i at det fra oppdragsgivers ståsted var helt andre hensyn enn hensynet til den økonomiske siden av avtalen som skulle vektlegges ved tildeling av kontrakt. KOFA la til grunn at hensynet til barnets beste og det at tjenesteytelsen innebærer omsorgsovertakelse, oppdragelse og tvangsutøvelse er så spesielle særtrekk ved enkeltanskaffelser av institusjonsplasser i barnevernet at det økonomiske aspektet er helt underordnet ved valg av institusjon.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester pekte i høringsuttalelsen til rapport 5/2012 på at den hadde nedsatt en prosjektgruppe som skulle gjennomgå regelverket knyttet til anskaffelser av tjenester til enkeltpersoner. Prosjektgruppen avga sin rapport i juni 2012. I denne rapporten ble det gitt anbefalinger til hvordan anskaffelser av helse- og omsorgstjenester til

enkeltpersoner kan gjennomføres og følges opp. Kommunerevisjonen ga kortfattet informasjon om prosjektgruppens rapport i kontrollutvalgets møte 28.08.2012 (sak 80). Prosjektgruppen peker blant annet på at rekkevidden av KOFAs avgjørelser i sak 2010/364 og 2011/75 er uklar, og gir følgende vurdering:

... gode grunner taler for at kommunen bør være forsiktig med å analogisere avgjørelsene til andre tjenesteområder. Selv om begrunnelsen KOFA bygger på, langt på vei kan gjøres gjeldende for kjøp av andre helse- og omsorgstjenester til enkeltpersoner, mener vi at KOFAs avgjørelser ikke bør føre til at kommunen unnlater å gjennomføre konkurranser på andre deler av helse- og omsorgsfeltet. For det første innebærer KOFAs avgjørelser et brudd med den tradisjonelle oppfatning om at en kontrakt har økonomisk verdi såfremt oppdragsgiver betaler vederlag. Videre bør det utvises forsiktighet med hensyn til å innskrenke forskriftens anvendelsesområde ytterligere. Prosjektgruppen er også usikker på om KOFAs avgjørelser gir uttrykk for en korrekt rettsoppfatning.

I brev fra Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester til Kommunerevisjonen av 27.02.2013 gjøres det rede for hvordan det er arbeidet for best å «gripe fatt i de forhold som fremkommer» i prosjektgruppens rapport. Byrådsavdelingen har besluttet å bygge opp kompetanse på «myke» tjenester i Velferdsetaten. Velferdsetaten har etter dette startet prosessen med å bygge opp en enhet som i samarbeid med Utviklings- og kompetanseetaten skal bistå bydelene med å gjennomføre gode anskaffelser av «myke» tjenester.

Byrådsavdelingen viser videre til et regjeringsnedsatt utvalg som skal gjennomgå den særnorske delen av regelverket for offentlige anskaffelser, inkludert anskaffelser av helse- og sosialtjenester. Ifølge byrådsavdelingen har Oslo kommune tett kontakt med KS, som har en representant i utvalget. Det pekes også på at Direktoratet for forvaltning og IKT er i ferd med å utarbeide en veileder for anskaffelse av «myke» tjenester, og at en representant for Oslo kommune er med i referansegruppen.

Kommunerevisor fremmer følgende forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens sak om Oslo kommunes utviklingsarbeid vedrørende anskaffelser av helse- og sosialtjenester til enkeltpersoner til orientering. Kontrollutvalget merker seg at det fortsatt pågår utviklingsarbeid på området, og ønsker å bli orientert når forståelsen av regelverket er avklart.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kst. kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
avdelingsdirektør

Vedlegg:

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester brev til Kommunerevisjonen av 27.02.2013:
«Ad anskaffelser av myke tjenester i bydelene»

Utskrift av protokoll sendes:
Byråden for eldre